

Kansainvälinen strategia

Opetusalan Ammattijärjestö OAJ

10.5.2019

Sisällysluettelo

1	Johdanto	2
2	Yhteiskunnallinen tausta.....	3
3	Tavoitteet.....	3
4	Edunvalvonta ja kansainvälinen toiminta	3
5	Globaali oikeudenmukaisuus ja solidaarisuustyö.....	5
6	Valtakunnallinen ja alueellinen taso	6
7	Lyhenteet.....	7

10.5.2019

Kansainvälinen strategia

1 Johdanto

Ammattijärjestön tärkein tehtävä on pitää yhtä, olla solidaarinen myös yli rajojen. Pidämme yhtä vahvistaaksemme opettajien asemaa ja parantaaksemme edellytyksiä, sille, että voimme tarjota jokaiselle hyvää opetusta. Opettajat ovat tässä avainasemassa maailmanlaajuisesti. OAJ:n kansainvälinen toiminta perustuu YK:n sopimuksiin ihmisoikeuksista, lasten- ja naisten oikeuksista ja ILO:n työelämän yleissopimuksiin.

Opetusalan Ammattijärjestö OAJ on vahva ammattijärjestö, joka on kehittänyt ja ylläpitänyt kansainvälisiä yhteyksiä pitkään. OAJ on tunnettu toimija kansainvälisessä toimintaympäristössä. Kansainvälisyys korostuu, koska alituisesti muuttuva maailma vaikuttaa myös Suomen olosuhteisiin. OAJ toimii myös kansainvälisillä areenoilla hyväksymiensä arvojensa – yhteisöllisyys, oikeudenmukaisuus, edelläkävijyys, mukaisesti.

Oikeus laadukkaaseen, julkiseen, koulutukseen ja elinikäiseen oppimiseen ovat tärkeitä elementtejä, kun luomme demokratiaa ja hyvinvointiyhteiskuntaa.

YK:n hyväksymä Agenda 2030, kestävä kehityksen tavoitteiden päämääränä on tehdä maailmasta parempi paikka meille kaikille. Se on mahdollista, jos huomioimme sekä ympäristön, ihmiset, ihmisoikeudet ja talouden näkökulmat. Kaikki maailman opettajajärjestöt tukevat agenda 2030 tavoitteita. **Jokainen voi osallistua** omilla valinnoillaan, levittämällä tietoa tavoitteista sekä vaatia päättäjiltä keinoja paremman tulevaisuuden puolesta.

Hallitukset ympäri maailman vertaavat kansallisia koulutusjärjestelmiään muiden maiden vastaaviin. Koulutusjärjestelmiä, oppijoiden suorituksia sekä koulutuksen taloudellisuutta ja laatua kuvaavat tutkimukset ovat nykymaailmassa jokapäiväisiä. Pohjoismaisella tasolla, EU:ssa ja OECD:ssä sekä muissa kansainvälisissä yhteyksissä hallitukset tekevät yhteistyötä parhaan mahdollisen koulutuksen ja opetuksen kriteerien, mallien ja indikaattorien kehittämiseksi. Opettajina meidän tulee olla mukana vaikuttamassa kaikilla tasoilla maailmanlaajuisesti.

Opettajat kuuluvat niihin ammattikuntiin, joita painostetaan ja vainotaan eniten maailmassa. Monesta maasta ihmis- ja ammattiyhdistysoikeudet puuttuvat. Opettajat eivät näissä voi järjestäytyä puolustaakseen tai kehittääkseen professiotaan, palkkaustaan tai edes kohtuullisia työehtoja. Opettajilta viedään oikeus vaikuttaa työhönsä ja kansainväliseen kanssakäymiseen. Kyetäkseen vaikuttamaan kokonaisvaltaisesti opettajajärjestöillä tulee olla perustavat demokraattiset oikeudet, kuten järjestäytymis-, neuvottelu- ja työtaisteluoikeudet. Olemme mukana ottamassa osamme tästä vastuusta.

OAJ vaikuttaa osana opettajien kansainvälistä yhteistyötä ja haluaa omalta osaltaan rakentaa ay-liikkeen ja hallitusten välistä ymmärtämystä ja arvostusta.

10.5.2019

Jokaisella koulutusta ja opettajia koskevalla asialla on myös kansainvälinen ulottuvuutensa. Kansainvälinen edunvalvonta ja vaikuttaminen koskevat koko OAJ:n toimintakenttää.

2 Yhteiskunnallinen tausta

Opetusalan Ammattijärjestö OAJ:n kansallisen ja kansainvälisen toiminnan taustalla ovat YK:n sopimukset ihmisoikeuksista, lasten ja naisten oikeuksista sekä kestävästä kehityksen tavoitteet. ILO -sopimukset, jotka varmistavat oikeusperusteisen työelämän, esim. ay-oikeudet ja järjestäytymisvapauden, ovat myös toiminnan kulmakiviä. Tämän lisäksi OAJ:n kansainvälinen toiminta perustuu opetusalan maailmanjärjestö EI:n edustajakokouksessa, joka neljäs vuosi, sovittuihin poliittisiin ja strategisiin linjauksiin.

3 Tavoitteet

Nykypäivän maailmassa kansainvälistä ja kansallista toimintaa ei aina voida erottaa toisistaan. OAJ:n kansainvälisen toiminnan tarkoituksena on lisätä osaamista ja sitoutumista kaikilla toiminnan tasoilla, koska myös suomalaisten opettajien arvoihin ja ay-oikeuksiin vaikutetaan yhä enemmän kansainvälisillä areenoilla. OAJ vaikuttaa kansalliseen päätöksentekoon tavoitteena koulutuksen ja ammattijärjestötoiminnan vahvistaminen osana suomalaista kehitysyhteistyötä.

Opetusalan Ammattijärjestö OAJ vaikuttaa myös aktiivisesti kansainvälisillä foorumeilla tavoitteenaan kehittää ja vahvistaa

- opettajien asemaa
- opettajien edunvalvontaa kansainvälisellä ja kansallisella tasolla
- opettajien palkkaus- ja työolosuhteita
- oikeutta yhdenvertaiseen koulutukseen
- kansainvälistä solidaarisuutta
- ihmisoikeuksia, demokratiaa ja sosiaalisia oikeuksia
- opettajien ay-oikeuksia ja mahdollisuuksia ammattijärjestötoimintaan

Tämän lisäksi OAJ:n tavoitteena on hyödyntää kansainvälistä osaamistaan myös omassa vaikuttamistyössään kattavasti. Kansainvälisten trendien ja innovaatioiden kartoittaminen, seuraaminen ja hyödyntäminen nousevat yhä tärkeämmiksi toimintamuodoiksi edunvalvonnassa. Kansainvälisellä kokemustenvaihdolla on yhä suurempi merkitys kehitettäessä järjestön omaa toimintaa.

4 Edunvalvonta ja kansainvälinen toiminta

Opetusalan Ammattijärjestö OAJ:lle on tärkeää osallistua ay- ja koulutuspolitiikan sekä solidaarisuustyön keskeisimmillä foorumeilla. OAJ:n kansainvälisen työn tulee edistää luottamus- ja toimihenkilöiden keskinäistä osaamista, sitoutumista ja pohdintaa. Osallistumalla aktiivisesti OAJ:lla on mahdollisuus saada innostusta ja kehittämisideoita omaan työhönsä sekä antaa oma panoksensa, osaamisensa ja kokemuksensa kansainvälisen toiminnan parhaaksi.

10.5.2019

Tie maailmalle ja Eurooppaan kulkee pohjoismaisen yhteistyön eli Nordiska Lärarorganisationers Samråd, NLS:n kautta, jossa OAJ tekee yhteistyötä muiden pohjoismaiden opettajajärjestöjen kanssa vaihtaen kokemuksia opettajien edunvalvonnan ja järjestötoiminnan kehittämiseksi. Pohjoismainen yhteistyö on luonnollinen viitekehys, kun halutaan vaikuttaa kansainvälisiin asiakokonaisuuksiin. Pohjoismaisella yhteistyöllä luodaan linjaa ja asetetaan yhteisiä tavoitteita.

European Trade Union Committee for Education, ETUCE on opettajien sosiaalidialogipartneri ja edunvalvoja Euroopan tasolla. ETUCEn kautta meillä on mahdollisuus vaikuttaa laajasti EU:n koulutus-, työelämä- ja työmarkkinakysymyksiin, osallistua opetussektorin sosiaalidialogin kehittämiseen sekä Euroopan tason edunvalvonta- ja järjestötoimintaan.

OAJ osallistuu myös EU:n ja OECD:n koulutus- ja työelämäpolitiikkaan osallistumalla kokouksiin sekä seuraamalla koulutuspolitiikan tutkimuksia ja trendejä. Pohjoismaisella tasolla, EU:ssa ja OECD:ssä sekä muissa kansainvälisissä elimissä hallitukset tekevät yhteistyötä kustannustehokkaamman koulutuksen puolesta. EU:ssa noudatettun avoimen koordinaation periaatteen mukaan eri maiden hallitukset vertaavat koulutusjärjestelmiä, oppijoiden suorituksia sekä koulutuksen taloudellisten investointien tehokkuutta. Opettajien tulee olla tässä työssä aktiivisesti mukana.

OAJ oli mukana yhdistämässä maailman opettajat vuonna 1993 Education International, EI:ksi. Yhdistämisen tuloksena maailman opettajat ovat saaneet ainutlaatuisen mahdollisuuden vaikuttaa kansainvälisiin järjestöihin ja elimiin kuten YK:hon, Kansainväliseen valuuttarahasto IMF:ään, Maailmanpankkiin, OECD:hen, ILO:on ja Unescoon.

EI:n tärkeimmät tehtävät ovat valvoa ja puolustaa ihmis- ja ay-oikeuksia, puolustaa opettajien asemaa, vaikuttaa koulutuspolitiikkaan sekä koordinoida ammattijärjestöllistä kehitysyhteistyötä. OAJ osallistuu aktiivisesti EI:n järjestö- ja vaikuttamistyöhön sekä solidaarisuustyöhön. Kehitysyhteistyöprojekteissa EI:llä ja OAJ:llä on pitkä yhteistyöhistoria.

OAJ on mukana myös muilla koulutus- ja työelämäpolitiikan eri kansainvälisillä areenoilla, työryhmissä ja foorumeissa resurssien ja tarpeen mukaan.

Kansainvälinen yhteistyö ei rajoitu maan ulkopuolelle, vaan kansallisella tasolla on tärkeää vaikuttaa kansainvälisiin asioihin verkostoitumalla ja tekemällä yhteistyötä myös kansallisesti. OAJ:lle on tärkeää osallistua Suomen kasvatusta ja opetusalan EU-linjausten ja kannanottojen valmisteluun. OAJ:llä on tärkeää asiantuntijarooli mm. opetus- ja kulttuuriministeriön EU-päätösten valmistelussa.

Keskeinen yhteistyökumppani keskusjärjestötasolla on Akava. Akava on edustajamme keskusjärjestötason yhteenliittymissä sekä maailman, Euroopan ja Pohjoismaiden tasolla. Yhteistyö Akavan kanssa koulutus- ja työelämäpolitiikassa, erityisesti EU-kysymyksissä, on tärkeää.

10.5.2019

OAJ on jäsenenä Suomen julkisen alan ammattiliittojen EU-verkostossa, FIPSU:ssa. FIPSU on kansainvälisten asioiden julkisen sektorin verkosto yli keskusjärjestörajojen.

OAJ tekee myös kahdenkeskistä yhteistyötä asiakohteisesti, erityisesti pohjoismaisella ja eurooppalaisella tasolla.

5 Globaali oikeudenmukaisuus ja solidaarisuustyö

Education Internationalin eli EI:n jäsenjärjestöt vaativat maailmanlaajuisesti opettajien aseman parantamista sekä lasten, nuorten ja aikuisten oikeutta saada laadukasta koulutusta. Koulutuksen tärkeimpänä voimavarana nähdään koulutetut ja ammattitaitoiset opettajat. Opettajuuden ja opettajankoulutuksen vahvistaminen ovat tärkeitä yhteisiä tavoitteita.

Solidaarisuustyöllä vahvistetaan heikompien ja köyhimpien maiden opettajajärjestöjen toimintaa ja koulutusta. Tavoitteena on kehitysmaiden koulutustason nostaminen, opettajajärjestöjen järjestäytymisen paraneminen, järjestöjen toiminnan kehittyminen ja taloudellisen itsenäisyyden vahvistuminen. Opettajajärjestöjä tuetaan, jotta ne saavuttavat yhteiskunnassaan neuvottelujärjestön aseman ja voivat vaikuttaa koulutuksen ja opettajan ammatin kehittämiseen.

OAJ toteuttaa omia ja EI:n arvoja ja linjauksia vaikuttamalla kansalliseen päätöksentekoon ja keskusteluun Suomen kehityspoliittisista linjauksista sekä tekemällä osaltaan solidaarisuustyötä. OAJ toimii ja vaikuttaa kehitysyhteistyöpolitiikan linjauksiin laajan verkostotyön kautta. Näin OAJ:llä on yhteys yli 300 suomalaiseseen kansalaisjärjestöön ja niissä toimivaan yhteiskunnalliseen vaikuttajaan.

OAJ:n tavoitteet kehitysyhteistyön painopisteiden osalta vastaavat EI:n linjauksia. OAJ katsoo, että kansallisella tasolla kehitysyhteistyön painopisteitä tulisi olla kaksi: koulutuksen vahvistaminen sekä ammattijärjestötoiminnan tukeminen. Erityisesti OAJ painottaa opettajajärjestöjen toiminnan vahvistamista, sillä järjestön näkökulmasta tällä tavalla voidaan edistää yhtä aikaa kumpaakin keskeistä tavoitetta. Opettajajärjestöjä tukevissa kehitysyhteistyöhankkeissa tuetaan lähtökohtaisesti myös esimerkiksi tyttöjen oikeuksia sekä demokratiakehitystä.

OAJ:n toteuttama kehitysyhteistyö on aikaisemmin perustunut ennen kaikkea kahdenvälisille hankkeille, joiden rahoituksesta osa on saatu ulkoministeriön hankerahoituksesta. Epävarmuus tämän hankerahoituksen osalta on kuitenkin niin suurta, että OAJ:n tavoitteena on kehittää uudenlaista yhteistyötä erityisesti opetusalan ammattijärjestötoimintaa vahvistavien hankkeiden toteuttamiseksi. Tavoitteena on toteuttaa kehitysyhteistyötä, joka on pitkäjänteistä, mitattavaa ja kestävää. OAJ osallistuu mielellään asiantuntijatahona ja yhteistyökumppanina myös koulutushankkeiden ja niiden kokonaisuuden kehittämiseen ja pitää tärkeänä, että koulutushankkeissa huomioidaan kumppanimaiden opettajajärjestöt.

Solidaarisuustyön lisäksi muut globaalia oikeudenmukaisuutta vahvistavat teemat ovat vahvasti esillä EI:n jäsenjärjestöjen työssä. OAJ kantaa osaltaan vastuuta globaalin oikeudenmukaisuuden toteutumisesta. Solidaarisuustyön ohella erilaiset

10.5.2019

globaalia oikeudenmukaisuutta edistävät kampanjat, keskustelunavaukset ja vaikuttamistyö ovat osa OAJ:n toimintaa. OAJ tukee jäsenistönsä solidaarisuustyötä antamalla tarvittaessa neuvontaa. OAJ antaa asiantuntemuksensa kansainvälisyyskasvatusta toteuttavien järjestöjen käyttöön. OAJ toimii eettisesti kestäväällä ja ympäristövaiikutukset huomioivalla tavalla.

Globaalin oikeudenmukaisuuden ja solidaarisuustyön kokonaisuuden rahoittamisessa OAJ on itsenäinen toimija ja tavoittelee EI:n suositusta, jonka mukaan järjestöjen jäsenmaksutuotoista 0,7% käytetään solidaarisuustyöhön.

6 Valtakunnallinen ja alueellinen taso

OAJ:n valtakunnan tason toimijat osallistuvat kansainväliseen yhteistyöhön hyväksytyin strategian ja talousarvion mukaisesti. Aktiivisen työn tavoitteena on tuottaa tietoa ja analyysejä kansallisen ja kansainvälisen ammattijärjestötyön ja edunvalvonnan hyväksi. Järjestön vaikuttavuus syntyy analyysien ja tiedon lisäksi myös verkostoitumalla ja tekemällä yhteistyötä kansallisten ja kansainvälisten yhteistyökumppaneiden kanssa. Kansainvälisen työn onnistumisen edellytyksenä on laajan kokemustenvaihdon ohella ahkera verkostoituminen ja yhteistyö, jota nykyteknologian käytön lisäksi tulee tehdä myös kasvotusten.

Valtakunnan tason tärkeimpiin tehtäviin kuuluu pitää päättäjät ja vaikuttajat ajan tasalla sekä tiedottaa kansainvälisistä asioista jäsenille ja yhteistyökumppaneille.

Valtakunnan tasolla OAJ:n kansainvälinen toiminta jakautuu kolmeen osaan:

- kansainväliseen edunvalvontaan
- järjestöyhteydet, järjestöllinen edustautuminen ja järjestötyö
- globaali oikeudenmukaisuus ja solidaarisuustyö

OAJ:ssä noudatetaan kansainvälisen edunvalvonnan toiminnassa ns. integraatioperustetta, jolloin kansainvälinen toiminta on yksi edunvalvonnan ulottuvuuksista.

OAJ järjestää myös kampanjoita ja tempauksia kansainvälisen toiminnan näkyvyyden lisäämiseksi esim. Maailman opettajapäivän yhteydessä. Alue- ja paikallistason aktiivinen mukanaolo on tässä tehtävässä tärkeää. Valtakunnallisten, alue-, ja paikallisyhdistysten on sisällytettävä kansainvälinen näkökulma toimintaansa silloin, kun se on luonnollista. Tämä helpottaa kansallisen ja kansainvälisen koulutuspolitiikan seuraamista ja myös osallistumista käynnissä olevaan keskusteluun.

Alue- ja paikallistasolla on tavoitteena kehittää myös kahdenkeskistä toimintaa esim. tutustumis- ja opintokäyntien avulla. Perinteiset osallistumismuodot kuten kummitoiminta ovat tärkeitä solidaarisuuden osoituksia.

10.5.2019

7 Lyhenteet

EI	Education International
ETUCE	European Trade Union Committee for Education
EU	Euroopan Unioni
FIPSU	Suomen julkisen alan ammattiliittojen EU-verkosto
ILO	International Labor Organisation
IMF	International Monetary Fund
NLS	Nordiska Lärarorganisationers Samråd
OECD	Organisation for Economic Cooperation and Development
Unesco	United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization
YK	Yhdistyneet Kansakunnat